07/06/2019

“Ομοφώνως αποφασίσαμεν όλοι ή να ελευθερωθώμεν ή να αποθάνωμεν”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Σοφία Χαντζάρα, Θεολόγος, Φιλόλογος, Αντιδήμαρχος Δήμου Βριλησσίων

Σεβαστοί πατέρες, Κυρίες και κύριοι, αγαπητά μας παιδιά…

Ανήκουμε σε μια χώρα που είναι μικρή στο χώρο, αλλά απέραντη στο χρόνο.Είναι ‘’μια φλούδα γης, ένα πέτρινο ακρωτήρι στη Μεσόγειο, που δεν έχει άλλο αγαθό παρά τη θάλασσα, το φως του ήλιου και τον αγώνα του λαού’’ έτσι την προσδιόρισε ο Νομπελίστας μας Γιώργος Σεφέρης.

Γι΄αυτόν τον αγώνα του λαού βρισκόμαστε εδώ και φέτος για να τιμήσουμε ευλαβικά αυτούς που θυσίασαν τη ζωή τους στο μεγαλείο του αγώνα του 1821. Είναι ημέρα μνήμης ιστορικής που έχει τεράστια σημασία για τη μικρή μας γεωγραφικά χώρα, η οποία όμως είναι απέραντη στο χρόνο και στον ηρωισμό.

Ο λαός μας επέλεξε να ζεύξει την επέτειο της εθνικής του παλιγγενεσίας με την

εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, ταυτίζοντας στη συλλογική συνείδηση την απαρχή της σωτηρίας και της ανάστασης του γένους των Ελλήνων με την απαρχή της σωτηρίας και της ανάστασης του γένους των ανθρώπων.

Η σημερινή ημέρα είναι γεμάτη συμβολισμούς διότι σήμερα προβάλλουν και κυριαρχούν **δύο »χαίρε**΄.Το **»χαίρε Κεχαριτωμένη'΄της Θεοτόκου** Μαρίας που της απηύθυνε ο Αρχάγγελος Γαβριήλ και της γνωστοποίησε το θέλημα του Θεού, ότι θα φέρει στον κόσμο τον Μεσσία, ο οποίος θα δώσει τη λύτρωση στους ανθρώπους από τα σκοτάδια του θανάτου και της αμαρτίας. Συμβολικά λοιπόν ταυτίστηκε με την επανάσταση του λαού για να υποδηλώσει ότι το Ευαγγέλιο της σωτηρίας του ανθρώπου εξομοιώνεται με τη λύτρωση του έθνους.

Το άλλο χαίρε, είναι το ΄΄**χαίρε ω χαίρε Ελευθεριά**΄΄του Εθνικού μας Ύμνου, που έγραψε ο Διονύσιος Σολωμός στους Ελεύθερους Πολιορκημένους, όταν άκουγε τους πυροβολισμούς που έπεφταν στο πολιορκημένο Μεσολόγγι!

Ήταν πράγματι σκοτεινοί αυτοί οι αιώνες, γιατί η πατρίδα μας ήταν σκλαβωμένη και προσπαθούσε να διατηρήσει την ταυτότητά της μέσα σε περιόδους που επικρατούσαν οι εξισλαμισμοί, οι εξευτελισμοί , το παιδομάζωμα, οι κεφαλικοί φόροι και οι πάσης φύσεως ταπεινώσεις όπου δοκίμαζαν τα όρια των αντοχών τους.

Στο 1821 η ελευθερία σαρκώνεται στην απόφαση των Ελλήνων να αποτινάξουν την τυραννία της μακρόχρονης σκλαβιάς και να διεκδικήσουν το αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ανθρώπου και λαού για αυτοδιάθεση. Επιζώντας μέσα στην καταιγίδα μιας μακραίωνης σκλαβιάς 400 χρόνων, ο λαός μας διατήρησε άφθαρτα και αμείωτα τα εθνικά του ιδανικά, τη συνείδηση της εθνικής του ταυτότητας και υπόστασης, αλλά και τις ηθικές και πνευματικές δυνάμεις, ''**κρατώντας πάντα ανοιχτά πάντα άγρυπνα τα μάτια της ψυχής του''**, όπως λέει ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός πάλι στους Ελεύθερους Πολιορκημένους και συνεχίζει.. **» όλα ήταν σιωπηλά γιατί τα' σκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά»**

Σ΄αυτό συνέβαλλαν πολλοί: η Εκκλησία, που υπήρξε η ΄΄Κιβωτός του Έθνους΄΄, ο ρασοφόρος δάσκαλος, οι Δάσκαλοι του Γένους οι οποίοι με τα κείμενά τους βοήθησαν στην πνευματική αφύπνιση του λαού, όπως ο Ευγένιος Βούλγαρης, 'Ανθιμος Γαζής και άλλοι διαφωτιστές.

Ο λαός της Ελλάδας, παρά τις αντίξοες διεθνείς καταστάσεις και παρά τις αντιρρήσεις των μεγάλων δυνάμεων, δεδομένου ότι όλες οι συντηρητικές δυνάμεις, επικαλούμενες την αρχή της νομιμότητας, ξανάφεραν και επέβαλαν παντού στην Ευρώπη απολυταρχικά, συντηρητικά και αντιδραστικά καθεστώτα

και μάλιστα το νομιμοποίησαν με την περίφημη Ιερή Συμμαχία.

Έτσι όταν ήρθε ‘‘το πλήρωμα του χρόνου’’, κήρυξε με τη σπάθα και το καρυοφύλλι, μπροστά στο Θεό και τους ανθρώπους, την πολιτική του ύπαρξη και ανεξαρτησία, το πάθος του για την ελευθερία, τη μνήμη του ιστορικού του παρελθόντος, τη θρησκευτική του πίστη στον Τριαδικό Θεό και την ακοίμητη προσδοκία να διατηρήσει την εθνική του ταυτότητα και την ελληνική του γλώσσα.

Είχαν προηγηθεί τα εθνικοαπελευθερωτικά κηρύγματα των Ελλήνων Διαφωτιστών, του Ρήγα Φεραίου, του Αδαμάντιου Κοραή , του Κοσμά του Αιτωλού, του Ευγένιου Βούλγαρη, του ΄Ανθιμου Γαζή και άλλων, που ξεσήκωσαν όχι μόνο τους Έλληνες, αλλά και τους ευρωπαίους Φιλέλληνες, οι οποίοι διέθεσαν τα χρήματά τους και τις περιουσίες τους για τον αγώνα των υπόδουλων Ελλήνων, αλλά θυσίασαν και τη ζωή τους για τα ιδανικά της ελευθερίας και της φιλοπατρίας, όπως ο Λόρδος Μπάιρον, ο κόμης Γκάμπα, ο Ελβετός Μάγιερ, ο Γάλλος Σατωμπριάν, ο Ρισελιέ κ.ά.

Ο Κωστής Παλαμάς γράφει στο Δωδεκάλογο του Γύφτου:

‘’ κι αν πέσαμε σε πέσιμο πρωτάκουστο

και σε γκρεμό κατρακυλήσαμε

που πιο βαθύ καμιά φυλή δεν είδε ως τώρα

είναι γιατί με των καιρών το πλήρωμα όμοια βαθύ

έν ανέβασμα μας μέλλεται

προς ύψη ουρανοφόρα....’’

Σε προκήρυξή τους οι Έλληνες της Πελοποννήσου έγραφαν: ‘’ ομοφώνως αποφασίσαμεν όλοι ή να ελευθερωθώμεν ή να αποθάνωμεν. Εστερημένοι από όλα τα δίκαιά μας αποφασίσαμεν να λάβωμεν τα άρματα και να ορμήσωμεν κατά του τυράννου’’.

Η μεθοδική προετοιμασία από την Φιλική Εταιρεία, οι Κλέφτες και οι Αρματωλοί, η θέληση, η αγωνιστικότητα και η πίστη του λαού, έφεραν το ποθούμενο!!

Από την Ήπειρο ως το Μωριά και από τη Ρούμελη ως τη Μακεδονία και τα νησιά, ξέσπασε η φλόγα της Επανάστασης. Ο ραγιάς αρματώνεται, γίνεται ασυμβίβαστος αγωνιστής.

Ονόματα όπως: Κολοκοτρώνης, Διάκος,Παπαφλέσσας, Καραισκάκης, Υψηλάντης,

Μπουμπουλίνα, Μαντώ Μαυρογένους, Κανάρης, οι Μακεδόνες Καρατάσος, Κασομούλης, Παππάς, έχουν μείνει στην Ιστορία ως παραδείγματα ηρωισμού και αυτοθυσίας και πήραν διαστάσεις μυθικές στη συνείδηση του λαού μας.

Τοπωνύμια όπως Μεσολόγγι, Δραγατσάνι, Βαλτέτσι, Δερβενάκια, Μανιάκι, Αλαμάνα περιβάλλονται με το στεφάνι της δόξας και της θυσίας. Η έξοδος του Μεσολογγίου, η ΄΄αλωση της Τριπολιτσιάς, η σφαγή της Χίου, η καταστροφή των Ψαρρών, αποτελούν κορυφαίες στιγμές του αγώνα, αποτελούν ολοκαυτώματα ψυχών και σωμάτων που συγκίνησαν το παγκόσμιο!!

‘’καλλίτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή’’, αναφωνεί ο Ρήγας Φεραίος.

Αυτήν ακριβώς την πίστη στη ζωή και αυτοτέλεια της προσωπικότητας, απέδειξαν οι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι του Μεσολογγίου, οι γυναίκες του Σουλίου χορεύοντας στο Ζάλογγο το χορό του θανάτου,η αυτοθυσία του καλόγερου Σαμουήλ, μέσα στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής στο Σούλι, το Κούγκι, το Αρκάδι, τα Ψαρά, η Αλαμάνα, η Γραβιά , το Μανιάκι, το Βαλτέτσι, τα Δερβενάκια.

‘’ Η τύχη μας, λέει ο Μακρυγιάννης, έχει τους Έλληνες πάντοτε ολίγους. Παλαιόθεν ως τώρα, όλα τα θηρία πολεμούν να μας φάνε και δεν μπορούνε. Τρώνε, τρώνε, μα μένει πάντα μαγιά. Αυτή η μαγιά είναι η σπίθα που έφερε το θάμα’’.

Ο αγώνας που άρχισε στο Μοριά, έμελλε να διαρκέσει μια δεκαετία και να είναι νικηφόρος. Μα όταν κάποια στιγμή η Επανάσταση κινδυνεύει, όχι από τους υπέρτερους αριθμητικά εχθρούς, αλλά από τα δόρατα της διχόνοιας που αποτελούν μια από τις αδυναμίες του Ελληνισμού, ο Μακρυγιάννης στα Απομνημονεύματά του διδάσκει:’’ τούτη την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί και σοφοί και αμαθείς και στρατιωτικοί και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι. Το λοιπόν δουλέψαμε όλοι μαζί, να την φυλάξομεν και όλοι μαζί. Ξέρετε πότε να λέγη ο καθείς ‘’εγώ’’; όταν αγωνιστή μόνος του και φκιάσει ή χαλάση, να λέγει ‘’εγώ’’. Όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φκιάσουν, τότε να λέγη ΄΄εμείς΄΄. Είμαστε εις το ‘’εμείς’’ και όχι εις το ‘’εγώ’’.

Σήμερα, που η ιστορία φαίνεται ότι γράφεται με πολύ γρήγορους ρυθμούς στην περιοχή μας, σήμερα που η χώρα μας βιώνει μια οικονομική, κοινωνική και αξιακή κρίση, ξαναπληρώνουμε σαν χώρα και σαν λαός την άγνοια της ιστορίας! Το μήνυμα της 25^{ης} Μαρτίου είναι πιο επίκαιρο από ποτέ! Επιβάλλεται να ομονοήσουμε, να εναντιωθούμε στον κακό μας εαυτό, να εναντιωθούμε στην κοινωνική αδιαφορία, να βελτιωθούμε ως άτομα και ως πολίτες.

Τα όπλα του 21 μπήκαν στα μουσεία, όχι όμως τα ιδανικά, οι αγώνες , το αίμα των

ηρώων και η θυσία των αγωνιστών, που παραμένουν ως ενεργή παρακαταθήκη μέσα στη διαδικασία της ιστορίας!

Ο γέρος του Μοριά, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης στην ομιλία του στην Πνύκα λέει: ‘’σε μας μένει να ισιάξουμε και να στολίσουμε τον τόπο με θεμέλια της πολιτείας, την ομόνοιαν, την θρησκεία και την φρόνιμον ελευθερίαν’’.

Σήμερα βρισκόμαστε εδώ για να γιορτάσουμε και για να τιμήσουμε αυτούς που θυσιάστηκαν και μας παρέδωσαν την ελευθερία με την ιερή υποχρέωση να τη διαφυλάξουμε και με τη σειρά μας να την παραδώσουμε από γενιά σε γενιά, σαν ιερή παρακαταθήκη.

Το χρέος μας είναι να διδαχτούμε από τις αρετές αλλά και τα λάθη των προγόνων μας και ως ελεύθεροι πολίτες να κλείσουμε στο μυαλό και στις καρδιές μας μια για πάντα τους στίχους από τις ‘’Ωδές’’ του Ανδρέα Κάλβου:’’

όσοι το χάλκεον χέρι βαρύ

του φόβου αισθάνονται,

ζυγόν δουλείας ας έχωσιν.

Θέλει Αρετήν και Τόλμην η Ελευθερία’’.

και συμπληρώνει ο Αδαμάντιος Κοραής:΄΄**δράξασθε παιδείας**΄΄ διότι μόνο μέσα από την παιδεία θα γίνετε ελεύθεροι άνθρωποι και όποιος είναι ελεύθερος, συλλογάται καλά και άρα ενεργεί σωστά!

Σας εύχομαι ολύψυχα χρόνια πολλά και του χρόνου!

Σημείωση: Ομιλία της Αντιδημάρχου Παιδείας Βριλησσίων κ. Σ. Χαντζάρα για την επέτειο της 25ης Μαρτίου κατά την Δοξολογία στον Ι.Ν. Αναλήψεως του Κυρίου Βριλησσίων.